
Nota explicativa de les propostes que l'FMC presenta sobre la gestió econòmica i financera dels ens locals

---

Proposta elaborada pels serveis tècnics de l'FMC i presentada
a la Junta de Gobierno de la FEMP en la sessió del 28 de febrer de 2017

Nota explicativa de les propostes que la Federació de Municipis de Catalunya presenta sobre la gestió econòmica i financera dels ens locals

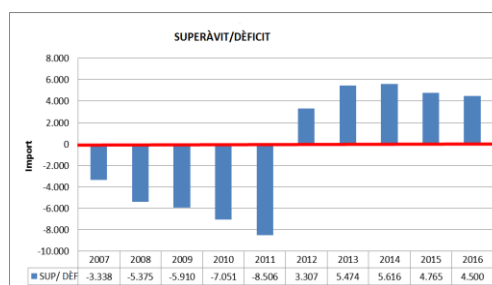
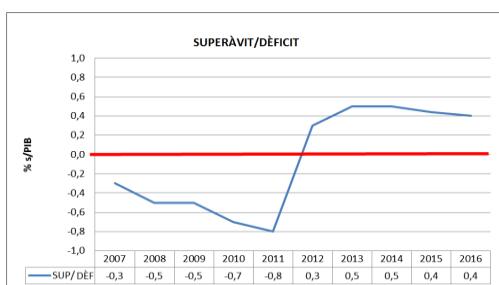
Situació econòmica i financera de les entitats locals

Dins ja del primer trimestre del 2017, sembla més que evident, que els comptes de les entitats locals presenten una situació econòmica i financera positiva.

Si analitzem les dades més recents sobre el compliment dels principis d'estabilitat pressupostària, sostenibilitat financera i de la regla de despesa els resultats són molt favorables.

Estabilitat pressupostària

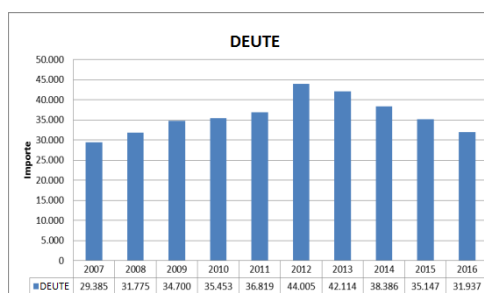
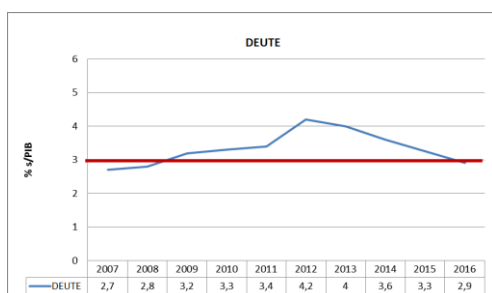
Des de l'exercici 2013 les entitats locals han presentat superàvit pressupostari, amb xifres que han oscil·lat entre el 0,3 i el 0,5% del PIB. Totes les previsions apunten que el tancament de l'exercici 2016 presentarà unes xifres similars a les d'aquests últims anys.

Sostenibilitat financera

El nivell del deute públic dels ens locals se situa a finals del 2016 en un percentatge del 2,9% del PIB, d'acord amb les xifres provisionals facilitades pel Banc d'Espanya. Cal recordar que aquest percentatge se situa per sota del 3% previst en la LOEPSF i en les mateixes previsions del Govern de l'Estat.

Si analitzem les dades disponibles podrem veure que més de 4.000 municipis tenen en aquests moments un deute zero i que el total del deute tot just arriba al 50% dels recursos corrents liquidats dels ens locals, xifra molt inferior al 75% previst en la Llei de hisendes locals.

Pel que fa als períodes mitjans de pagament, la gran majoria dels ens locals està complint amb els límits previstos en la legislació vigent i només la situació extrema d'unes poques entitats està provocant que les xifres agregades no s'ajustin a dita legislació.

Com a exemple i amb les dades del mes de setembre de 2016, de les entitats subjectes al model de cessió només 21 de 148 superaven el termini de 60 dies en el càlcul del PMP (14%). D'un PMP global de 85,56 dies es passaria a un PMP de 30 dies si descomptem les citades 21 entitats que incompleixen.

En el supòsit de les entitats subjectes al model de variables només l'11% de les que han presentat dades superaven els 60 dies.

Regla de despesa

És l'únic punt en què s'ha produït, a nivell global dels ens locals, un incompliment dels objectius de Govern, si bé cal dir que el seu sistema de càlcul i els paràmetres emprats tenen molt a veure amb aquest incompliment.

La normativa aprovada pel Govern d'Espanya, a partir de la Llei Orgànica d'Estabilitat Pressupostària i de Sostenibilitat Financera ha permès, conjuntament amb l'esforç de gestió i de racionalització de la despesa per part de la gran majoria dels ens locals, que s'hagi arribat a una situació econòmica i financera com la que hem descrit, és a dir, clarament positiva.

Per tot això, considerem que ha arribat el moment que, el mateix Govern que va introduir aquestes normes de desenvolupament de la Llei Orgànica, permeti una aplicació d'aquestes més ajustada a la realitat econòmica, i això s'hauria de traduir, al nostre parer, en les següents mesures que es proposen.

Propostes

Proposta 1: *Que en el càlcul del compliment del principi d'estabilitat pressupostària i regla de la despesa s'incorpori un ajust que permeti descomptar (restar) de les despeses les obligacions reconegudes a 31 de desembre que vinguin derivades de modificacions de crèdit finançades amb romanent líquid de tresoreria.*

Aquesta proposta pretén evitar que quan s'executi una modificació finançada amb romanent de tresoreria (ja sigui aplicació de superàvit o no) la seva execució (despesa) no provoqui l'incompliment del principi i la regla als que ens hem referit.

Cal tenir en compte que aquestes despeses (obligacions) derivades d'aquestes modificacions es computen en el càlcul de la regla de despesa a diferència del finançament d'aquestes despeses. Davant una execució equilibrada de la resta del pressupost, l'impacte de la despesa

derivat de modificacions suposa automàticament un dèficit (en estabilitat pressupostària) i una major despesa (regla de la despesa).

Si no es realitza l'ajust proposat, en la pràctica, s'està impeding l'aplicació del romanent de tresoreria.

Considerem que aquesta proposta no contravé allò previst en el SEC-2010 i la normativa europea, ja que Europa pretén un compliment global de totes les administracions públiques, i en el nostre cas de tots els Ens locals. No es proposa que en la informació acumulada que es remet a Europa, amb la suma de tots els Ens locals es faci aquest ajust, si no que aquest ajust es faci en el càlcul individual de cada ens, amb la finalitat de veure si es compleix o no cada ens individualment i si cal o no (molt important) fer un Pla econòmic i financer. Creiem que amb aquesta proposta s'obtidria un resultat afegit (totes els ens locals) molt similar al que s'obté actualment i que seria el que s'enviaria a Europa, però al mateix temps evitariem la "culpabilització" de molts ens locals i l'elaboració de molts Plans econòmics i financers que no aporten absolutament res en aquelles entitats que en molts casos estan en una bona situació econòmica.

Proposta 2: *Que es modifiqui la Disposició Addicional Sisena de la Llei Orgànica 2/2012 d'Estabilitat Pressupostaria i Sostenibilitat Financera, en el sentit que l'excepció que preveu l'art. 32 d'aquesta Llei no siguin les "inversions financeres sostenibles" sinó que s'ampliï a tot tipus de despesa.*

L'excepció que aquesta Disposició preveu en l'obligació de l'art. 32 de la Llei, de destinar tot el superàvit a reduir el deute, no té en aquests moments justificació tècnica, atès el nivell d'endeutament en què estan els ens locals. En aquest punt hem de ser contundents: l'autonomia municipal ha d'estar per sobre de qualsevol altra consideració; no es pot imposar un tipus de despesa (algunes inversions) a tots i cadascun dels ens locals del país; es pot limitar el volum però no la finalitat de la despesa, dins dels marges competencials que la pròpia llei atorga.

Aquesta proposta no tindria cap virtualitat si no s'ha acceptat prèviament la Proposta 1. En el moment d'aplicar el superàvit (ja que es faria mitjançant una modificació de crèdit finançada amb romanent de tresoreria que provocaria una major despesa i el consegüent risc d'incompliment de l'estabilitat pressupostària i la regla de despesa). És a dir, fent el que preveu una norma legal incomplim una altra.

Proposta 3: *Modificar el sistema de càlcul de la regla de la despesa, en el sentit de que es consideri en el moment de l'aprovació del pressupost, així com la incorporació d'alguns ajustos específics en el moment de calcular la regla de la despesa en la liquidació.*

La limitació del creixement de la despesa, en un pressupost limitatiu, com el de les entitats locals, té tot el sentit si es realitza en el moment de pressupostar l'esmentada despesa, ja que és en aquest moment quan s'explicita la voluntat política de quin tipus de despesa i en quina quantia es preveu realitzar en un exercici.

La revisió del compliment de la regla de la despesa en el moment de la liquidació està subjecta a situacions concretes de cada entitat que s'haurien de tenir en compte, entre d'altres:

- a) Incorporar l'ajustament indicat en la proposta 1 és del tot necessari
- b) Revisar l'any d'inici del càlcul de la regla de la despesa. Aquest any base va ser l'exercici 2013, any en el que s'havien realitzat grans esforços per reduir la despesa, i que no sembla que pugui ser un bon any quan la situació econòmica tendeix a una major normalitat.
- c) Incorporar un ajuntament en base als majors ingressos, no conjunturals, que es puguin produir, resultat de la incorporació de nous fets imposables, regularitzacions cadastrals, actuacions d'inspecció, etc.

Proposta 4: *Que no es limiti en la Llei General de Pressupostos de l'Estat per al 2017 la cobertura de places vacants i que s'estudii la possibilitat de permetre l'increment del capítol 1 (més personal), sempre condicionat al compliment dels principis d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, així com la regla de la despesa.*

En la mateixa línia argumental de la proposta anterior, ha de prevaldre en tot cas l'autonomia local i, per tant, deixar en mans de cada ens local el tipus de despesa que pugui realitzar. La prestació dels serveis per mitjà de gestió directa o a través de la contractació d'empreses externes no pot venir induït per una norma de gestió pressupostària i ha de quedar en mans de la voluntat política de cada ens local.

Proposta 5: *Que s'autoritzi el refinançament de part dels préstecs a llarg termini pendents de pagament en aquells ens locals que destinin més del 10% del seu pressupost a l'amortització dels esmentats préstecs.*

Si bé la majoria de les entitats locals han aconseguit situar el seu nivell d'endeutament per sota del 75% i reduir la seva càrrega financera, gràcies també als baixos tipus d'interès existents, no és menys cert que existeix un determinat nombre d'entitats, amb un elevat endeutament, que pateixen l'obligació de destinar una part important dels seus recursos a la devolució dels esmentats préstecs; en aquest supòsit, el possible allargament del termini per a la seva devolució alleujaria aquesta obligació.

Proposta 6: *Abordar la problemàtica de la col·laboració de les entitats financeres en la recaptació dels tributs i preus públics locals.*

L'art. 17 del Reglament General de Recaptació (RGR) estableix que els serveis que prestin les entitats financeres col·laboradores en els serveis de recaptació han de ser sense contraprestació econòmica (directa). Malgrat això, en aquests moments les entitats financeres estan exigint de facto a molts ens locals el cobrament dels seus serveis en aquesta matèria, quan l'esmentat reglament ho preveu amb caràcter gratuït.

Es considera imprescindible que el Govern respongui davant d'aquesta situació de facto fent prevaldre de manera clara les previsions de la normativa vigent per regular i concretar, si escau, si hi ha excepcions a aquesta gratuïtat. En aquest sentit, entenem que el Govern hauria de concretar per quins serveis es pot pagar -cobrament amb targetes de crèdit, per exemple- i per quins no, i, si fos possible, determinant els marges mínims i màxims d'aquests, en la mateixa línia que es va fer de manera molt satisfactòria amb l'aplicació del principi de prudència financera.

Proposta 7: *Modificar l'article 7.2 de la Llei 3/2004 de Morositat que preveu que es pagui un interès de demora molt elevat en el supòsit de pagaments realitzats fora de termini (60 dies).*

Aquest article, que és d'aplicació per a administracions i sector privat, estableix que si es paga fora del termini legalment establert (per a les administracions públiques) s'haurà de pagar un interès de demora que es calcularà de la manera següent: "la suma del tipus d'interès aplicat pel Banc Central Europeu a la seva més recent operació principal de finançament efectuada abans del primer dia del semestre natural de què es tracti més vuit punts percentuals".

A més, la norma preveu un pagament d'una indemnització per costos de cobrament d'un mínim de 40 euros.

Considerem que s'hauria de reduir el tipus d'interès de demora (el marge aplicable de 8 punts). Un tipus raonable al nostre parer, seria el que igualés el tipus d'interès de demora a pagar al tipus d'interès de demora que ja fixa la llei a favor de les administracions en el cas de cobraments de tributs (3,75% actualment). També s'hauria d'eliminar la indemnització quan el pagament dels interessos de demora es produeixi d'ofici sense intimació de l'interessat.

FMC, febrer de 2017